

De unge, der får mest i SU, kommer typisk fra velstillede familier og ender samtidigt med at tjene mest

Esben Anton Schultz, Kraka

- Denne analyse dokumenterer, at SU medvirker til at øge indkomstforskellene set over et livsperspektiv, fordi de unge, der får mest i SU, typisk kommer fra økonomisk velstillede familier og samtidigt opnår de højeste indkomster efter endt uddannelse.
- Unge, der kommer fra økonomisk velstillede familier (8.-10. decil i figur 1), får i gennemsnit godt 220.000 kr. i SU i alderen 18-30 år. Det er godt 90.000 kr. mere end unge, der kommer fra økonomisk dårligere stillede familier (1.-3. decil i figur 1).
- De personer, der efter endt uddannelse har de højeste indkomster (8.-10. decil i figur 2), får i gennemsnit mere end 3 gange så meget i SU end de personer, der har de laveste indkomster (1.-3. decil i figur 2).
- Dette resultat afspejler først og fremmest, at unge fra økonomisk velstillede familier typisk gennemfører en længere uddannelse end unge fra økonomisk dårligere stillede familier og dermed får både mere i SU og en højere indkomst efter endt uddannelse.

Baggrund

Hovedformålet med Statens Uddannelsesstøtte (SU) er at skabe gode rammer for, at alle unge kan tage en uddannelse, uafhængigt af deres økonomiske og familiemæssige forhold. SU skal således medvirke til at bryde negativ social arv og sikre at talentmassen i Danmark bliver udnyttet fuldt ud.

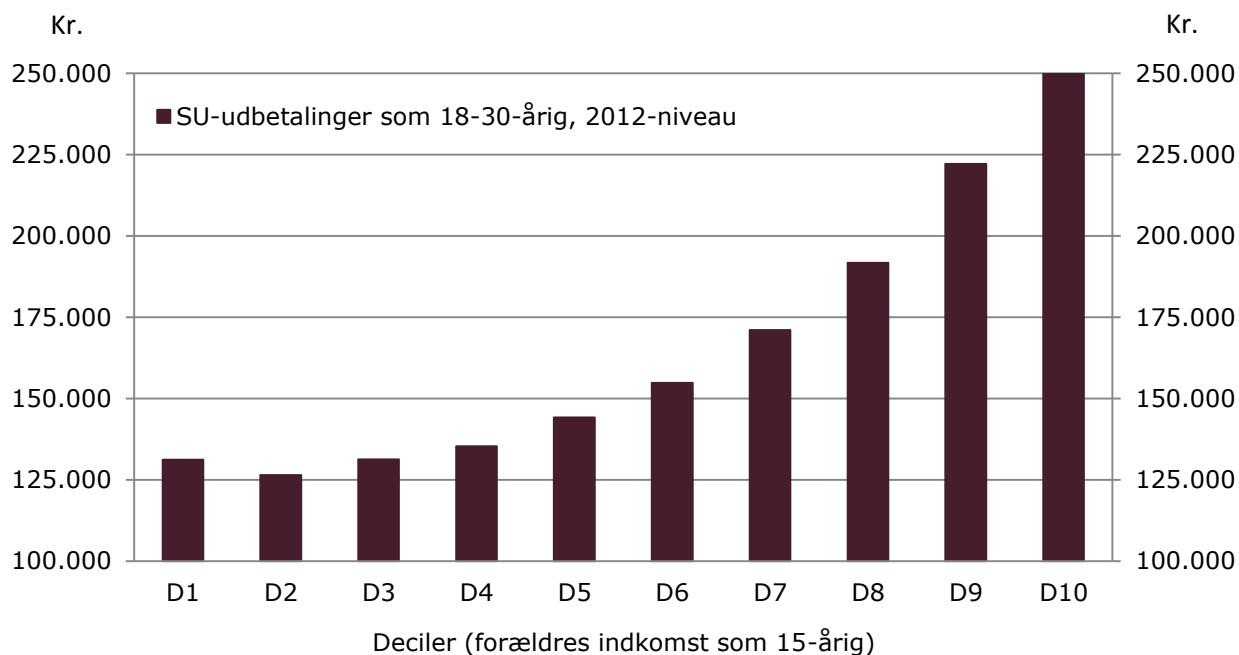
I dag kan man få SU, hvis man er fyldt 18 år og går på en ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse, der er SU godkendt. På ungdomsuddannelser kan man få SU indtil uddannelsen afsluttes, såfremt man er studieaktiv. På videregående uddannelser kan man derimod få SU til den normerede studietid plus 12 måneder. SU-satsens størrelse afhænger først og fremmest af, om man er hjemme- eller udeboende. Hvis man er 20 år eller derover er SU-satsen på 5.662 kr. pr. måned som udeboende og 2.815 kr. pr. måned som hjemmeboende.

I denne analyse ses nærmere på, hvilke unge, der får mest i SU, når man holder det op i mod deres forældres indkomst og hvor meget de efterfølgende selv kommer til at tjene.

SU og forældres indkomst

For at undersøge sammenhængen mellem hvor meget unge får i SU og deres forældres indkomst, tages udgangspunkt i personer, der er født i 1980. Figur 1 viser, hvor meget denne årgang i gennemsnit har fået i SU i alderen 18-30 år, inddelt efter indkomstdeciler på baggrund deres forældres indkomst i 1995.

Figur 1 viser en tæt positiv sammenhæng mellem unges samlede SU-udbetalinger og deres forældres indkomst. Dvs. unge, der kommer fra økonomiske velstillede familier får i gennemsnit væsentligt mere i SU end unge, der kommer fra økonomisk dårligere stillede familier. Det fremgår bl.a., at unge fra de mest velstillede familier (10. decil) næsten får dobbelt så meget i SU som unge, der kommer fra de økonomisk dårligst stillede familier (1. decil).

Figur 1. Sammenhæng mellem SU-udbetaling og forældres indkomst, årgang 1980

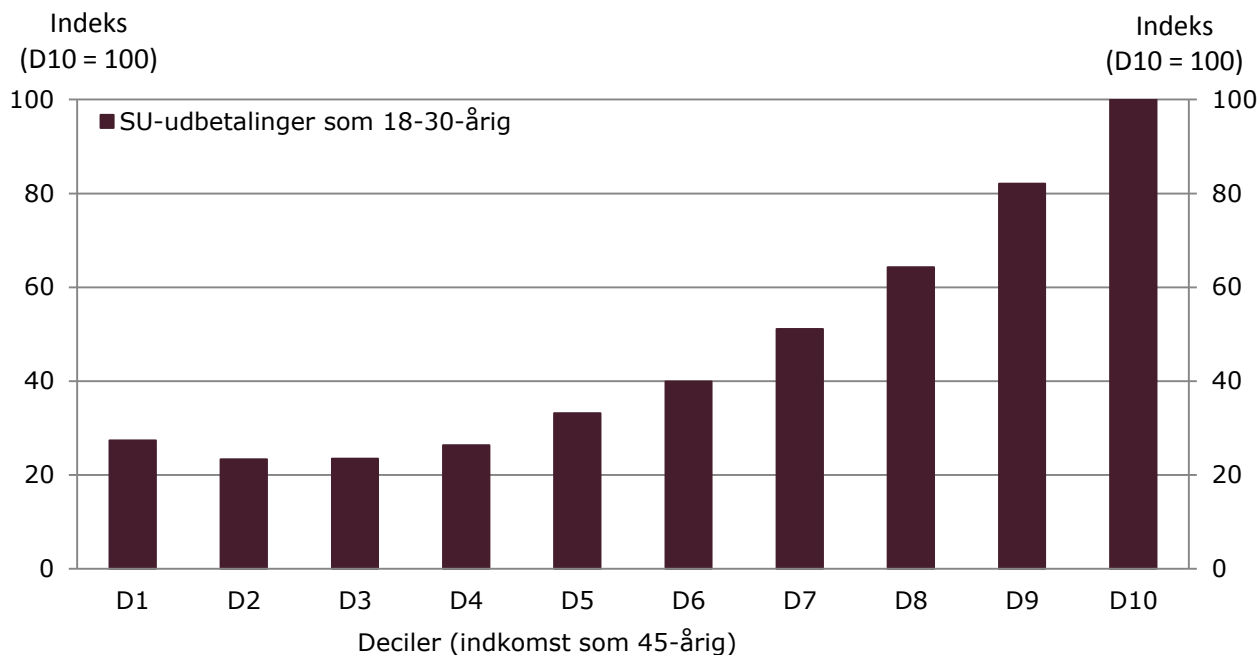
Anm.: SU-udbetalingerne er opgjort som summen af SU-stipendier i alderen 18-30 år og er fremskrevet til 2012-niveau ved hjælp af forbrugerprisindekset. Forældrenes indkomst er opgjort som summen af deres disponible indkomster i 1995. Forudsætningerne bag beregningerne er nærmere beskrevet i boks 1.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

SU og egen indkomst

For at belyse sammenhængen mellem SU-udbetalinger og egen indkomst, tages udgangspunkt i personer, der er født i 1965. Figur 2 viser, hvor meget denne årgang i gennemsnit har fået i SU i alderen 18-30 år, fordelt på indkomstdeciler på baggrund af deres egen indkomst i 2010 som 45-årige.

Figur 2 viser klart, at der eksisterer en tæt sammenhæng mellem hvor meget man får i SU og hvor meget man kommer til at tjene efter endt uddannelse. Eksempelvis får de personer, der efter endt uddannelse har de højeste indkomster, mere end 3 gange så meget i SU end personer, der har de laveste indkomster.

Figur 2. Sammenhæng mellem SU-udbetaling og efterfølgende indkomst, årgang 1965

Anm.: SU-udbetalingerne er opgjort som summen af SU-stipendier i alderen 18-30 år og er fremskrevet til 2012-niveau ved hjælp af forbrugerprisindekset. Indkomsten er opgjort som den personlige disponible indkomst i 2010. Forudsætningerne bag beregningerne er nærmere beskrevet i boks 1.
Kilde: Egne beregninger på registerdata.

Boks 1. Beregningsforudsætninger

Beregningerne er foretaget på baggrund af en fuldtælling af befolkningen fra 1980-2010.

Figur 1: Beregningerne omfatter alene personer, der er født i 1980, og der ses bort fra personer, hvor begge deres forældre ikke findes i data i 1995, når forældrenes indkomst måles. SU-udbetalingerne er opgjort som summen af personernes SU-stipendier i alderen 18-30-år (i årene 1998-2010) og er fremskrevet til 2012-niveau ved hjælp af forbrugerprisindekset. Forældrenes indkomst er opgjort som summen af deres disponible indkomster i 1995 (da personerne var 15 år) og omfatter indkomsten efter skatter og evt. overførsler. På baggrund af forældrenes samlede disponible indkomst i 1995 inddrages årgang 1980 i deciler. Indkomstdeciler opdeler årgang 1980 i 10 lige store grupper. Den 1. decil angiver således de 10 pct. af årgangen, hvor forældrenes havde de laveste indkomster i 1995, mens 10. decil angiver de 10 pct. af årgangen, hvor forældrene havde de højeste indkomster i 1995.

Figur 2: Beregningerne omfatter alene personer, der er født i 1965, og der ses bort fra personer, som ikke findes i data i 2010, hvor deres indkomst måles. SU-udbetalingerne er opgjort som summen af deres SU-stipendier i alderen 18-30-år (i årene 1983-1998) og er fremskrevet til 2012-niveau ved hjælp af forbrugerprisindekset. Personernes indkomst er opgjort som den personlige disponible indkomst i 2010 (da personer var 45 år). På baggrund af personernes disponible indkomst i 2010 inddrages årgang 1965 i deciler. Den 1. decil angiver således de 10 pct. af årgangen, som havde de laveste indkomster i 2010, mens 10. decil angiver de 10 pct. af årgangen, som havde de højeste indkomster i 2010.

Kontakt:

Forskningschef
Esben Anton Schultz
ess@kraka.org
+45 2681 5779